

Šis puslapis atspausdintas iš Žemaičių vyskupystės muziejaus Varniuose interneto vartų.

Adresas <http://www.varniai-museum.lt>

Gerbiant Muziejaus autorines teises į šią medžiagą, ją viešai panaudojus, prašome nurodyti šaltinį.

Informacija > Įžymūs žmonės > Pabrėža Jurgis Ambraziejus

Pabrėža Jurgis Ambraziejus 1771 I 15 - † 1849 XI 11

Kunigas pranciškonas, religinis rašytojas, poetas, botanikas. Mokėsi Kretingos mokykloje, studijavo Vyriausiojoje Lietuvos mokykloje Vilniuje, baigė Varnių kunigų seminariją. Įšventintas kunigu, paskiriamas vikaru į Šiluvą. 1816 įstojo į Kretingos pranciškonų–bernardinų vienuolyną tretininku; paskiriamas pranciškonų mokyklos lotynų kalbos, gamtos mokslų mokytoju ir kapelionu. 1821 atleidžiamas iš mokytojo pareigų ir paskiriamas vienuolyno pamokslininku. Buvo pagarsėjęs pamokslininkas dar būdamas kunigu, todėl buvo visur kviečiamas ir didelių žmonių minių klausomas. Pamokslams ruošėsi rimtai, todėl paliko pinai paruoštus spaudai kelis pamokslų rinkinius.

M.Valančiaus liudijimu, buvo uolus nuodėmklausys, geras dvasios vadas ir švento gyvenimo žmogus. Apie dvasios kilnumą liudija jo palikti dvasinio gyvenimo pasiryžimai, uolus pareigų atlikimas, apaštalavimo dvasia, Dievo ir artimo meilė, darbštumas, sąžiningumas ir tikinčiųjų po jo mirties patiriamos malonės.

Rašė lenkiškai, lotyniškai ir daugiausia žemaičių kringiškių tarme, laikydamasis originalios, paties susikurtos ortografijos. Parengė kelias dešimtis darbų iš botanikos, medicinos, farmakologijos, geografijos, tarp jų platų sisteminių Lietuvos floros vadovą "Taislius auguminis", lotynų-lietuvių kalbų augalų pavadinimų žodyną, pirmą lietuvišką geografijos vadovėlį. Parašė pustrėčio šimto gyvos, vaizdingos raiškos pamokslų, turinčių šaltinio vertę lingvistiniams ir tautos dvasinės kultūros tyrinėjimams. S.Daukanto tautosakos rinkiniuose išliko J. Pabrėžos eilėraščiai: "Esu sau žmogelis" ir "Apie papykinimą". Eiliuota kūryba išliko ne visa. Literatūrinę vertę lemia darni poetinė raiška ir pro didaktinę autoriaus nuostatą ryškėjanti žmogaus asmenybės savarankiškumo ir stoicizmo idėja.